

**Referat fra offentligt møde om forvaltningsplan for ny urørt skov:
Rude Skov afholdt den 1.9 2021 kl. 17-19.**

Mødedeltagere:

26 borgere

samt

Fra Naturstyrelsen: Peter Søland, Anders Rein, Stephan Springborg, Kim Søderlund, Stella Blichfeldt.

Kim Søderlund bød velkommen og fortalte om formålet med mødet:

- Informere om proces og hvad der kan og skal ske i skovene
- Gerne have gode råd og lokal viden, så det kan indarbejdes i de forvaltningsplaner, som nu skal udarbejdes.

Rude Skov er nu endeligt udpeget til at blive urørt skov. Men urørt skov skal stadig forvaltes, så derfor skal der udarbejdes en forvaltningsplan, og dette møde er et led i denne proces.

Forvaltningsplanen udarbejdes i efteråret 2021 og sendes så som udkast i offentlig høring. Dette offentlige møde er en del af processen.

Forvaltningsplanen udarbejdes på baggrund af nogle overordnede retningslinjer, som findes på styrelsens hjemmeside.

De nævnte skove er udpeget på baggrund af finanslovaftaler i hhv 2016 og 2020.

Vi vil meget gerne have gode råd og lokalviden nu – eller inden for den kommende uges tid, så er det nemmere at udarbejde nogle gode forslag til forvaltningsplaner. Vi bruger naturligvis den viden vi har, og som vi fik ved den foregående proces, så vi er absolut ikke på bar bund selvom. Det er en presset tidsplan, men det skal nok blive nogle gode planer, som kommer i høring. Men giv os rådene i løbet af turen eller send en mail til HST@NST.DK.

Kim Søderlund gav et kort give **et overblik** over de nye retningslinjer for forvaltningen af de urørte skove:

I skal huske på, at siden 1805 har det primære formål med Danmarks skove været at producere træ – til huse, møbler, krigsskibe, brænde osv. Dvs skovene er beplantet og forvaltet til at producere kævler og tømmer, og det har bevirket, at skovene består af ens bevoksninger med samme træart og alder, så der er lange lige stammer uden sidegrene. Nu skifter formålet fundamentalt i en række skove, når de skal være urørte.

Ved ”urørt skov” forstås skov uden kommerciel skovdrift, hvor formålet er at fremme biodiversitet. Udgangspunktet er, at der skal **være så lidt aktiv naturforvaltning** i den urørte skov som muligt på sigt. Der kan gennemføres græsning og i et vist omfang andre tiltag til fordel for biodiversiteten, ligesom hensyn til bl.a. friluftslivet og fortidsminder fortsat skal tilgodeses.

NATURGENOPRETNING:

Vi skal gennemføre en naturgenopretning som strækker sig over 6 år fra forvaltningsplanen er endelig vedtaget:

- 1. Naturlig hydrologi** genoprettes så vidt muligt. Dvs. der kommer flere vådområder i skovene. Men man fortsat skal kunne komme rundt i skoven og overholde vandløbsloven f.eks. i relation til naboer.
- 2. Håndtering af træerne med henblik på at gøre skovene mere naturlige og mindre homogene:**
 - Hjemmehørende er: løvtræer (minus ær, rødeg og lignende) samt skovfyr.
 - Hjemmehørende træer over 150 år fældes ikke
 - Hjemmehørende træer under 150 år: kan fældes og veteranisering. Kirsebær og lind skal fremmes.

Der kan fældes hjemmehørende løvtræer for at mindske homogeniteten som lysbassiner på 0,1-0,5 ha. Som udgangspunkt skal træerne efterlades, men i særlige tilfælde kan træet sælges.

Udtag af ikke-hjemmehørende træer

- Rødgran udryddes ikke. Der foretages tyndinger, der understøtter rødgranens fortsatte tilstedeværelse i den enkelte skov bl.a. aht sortspætten og blank gæstemyrer.
- En betydelig del af bevoksninger med europæiske træarter som ædelgran og lærk, som ikke er hjemmehørende i Danmark, afvikles. Unikke træer kan bevares.
- De oversøiske træarter (rødeg, douglasgran, thuja, abiea grandis, nobilis, og mange flere) afvikles som udgangspunkt. Dog kan douglasgran, thuja og grandis bevares som et landskabeligt og strukturelt element i mindre omfang. Unikke træer kan bevares.

I bevoksninger med de europæiske og oversøiske træarter vil der ofte blive benyttet renafdrift.

Herefter dvs. efter 6 år (med en officiel forvaltningsplan) fældes der som udgangspunkt ikke træer i de urørte skove undtagen træer, som er til fare eller gene for borgerne, friluftslivet eller kulturværdier, eller som er problematiske i relation til beskyttelse af biodiversitet f.eks. invasive arter.

3. Græsning:

Der kan som pleje etableres **skovgræsning**, hvis der allerede er sjældne arter, som kræver dette. (skovene udvælges efter central prioritering på landsplan).

Det tilstræbes:

- at lave hegninger på 100 ha eller større.
- at der gennem årene er fluktuation i græsningstryk
- så vidt muligt helårsgræsning uden tilskudsfodring

Der kan foretages fokuseret pleje i små bynære skove, hvor det ofte i praksis vil være umuligt at sikre plads til dynamisk græsning. Det kan være høslæt og gerne med leslåning af frivillige!

Vi forventer kun få nye hegninger i hovedstadsområdet, da den biodiversitet der er udpeget efter, langt hen af vejen er tilknyttet skov og dødt ved.

FRILUFTSLIV:

Infrastruktur som skovveje, afmærkede spor og faciliteter til understøttelse af friluftsliv vil i et passende omfang fortsat blive opretholdt og kan fortsat udvikles og tilpasses, også selvom det kræver fældninger.

I forbindelse med etablering af nye friluftsfaciliteter skal der ske en afvejning mellem bl.a. faciliteternes betydning for friluftslivet og for

naturværdierne; herunder kan områdernes integritet som vild natur spille ind. Mulighederne for friluftslivet i den enkelte skov beskrives i forvaltningsplanerne.

Skovgæsterne må fortsat oparbejde brænde til brug på skovens bålpladser. Der vil kunne opretholdes attraktive og lysåbne forhold for færdsel og ophold uden voldsom ophobning af dødt ved. Det gælder også opretholdelse af udsigter. Der vil blive holdt øje med risikotræer ved faciliteter og afmærkede ruter – som det også er tilfældet i dag.

FORTIDSMINDER:

Plejepligten kan ikke tilsidesættes.

DE KONKRETE DRØFTELSER:

På mødet kom deltagerne rundt i Rude Skov tæt på Femsølyng og undervejs blev følgende drøftet:

Rude Skov er karakteriseret ved en stor variation i både topografi, jordbundsforhold og vandforhold. Det giver et væld af forskellige levesteder og området rummer derfor mange arter. De sjældne og truede arter, som har medført at skoven er udpeget, er generelt tilknyttet dødt ved og den våde skov, endvidere er der flere lyskrævende arter i skoven, f.eks. på overdrevarsarealet Femsølyng, som også forsat skal holdes lysåbent ved græsning. Nye større græsningsfolde er det ikke umiddelbart oplagt at etablere i skoven.

I en bøgebevoksning på ca. 80 år med mange lærk, drøftedes at lærken som ikke hjemmehørende træart generelt skal fjernes for at give mere plads til de danske træer. Man kunne i en lavning se megen opvækst af birk og lærk, dvs lærken tager plads fra selvsåede birk, og derfor skal man reducere antallet af store lærk. Men da mange rovfugle ofte bygger rede i store lærketræer vil nogle af de store lærk blive stående til glæde for rovfugle og skovgæsterne.

Der var også en drøftelse ved ca. 70 årige rødgran. Der er megen biodiversitet tilknyttet rødgran, så derfor vil man ikke fælde flere af disse. Håbet er at de kan leve længe og også selvså sig i skoven.

I en bevoksning med 90 årige douglasgraner (en vestamerikansk nåletræart) på stor afstand, kunne man både se flotte store douglasgraner, men også at der ved selvsåning var nye douglasgraner på vej. De nye douglasgraner tager vækstplads fra birk, bøg, røn, som også havde sået sig på arealet. Derfor vil man fjerne de fleste af de gamle douglasgraner og kun efterlade

enkelte til glæde for navnlig skovgæsterne samt de fugle, som bygger rede i douglasgraner.

På Kastanievej findes også en gammel stor ægte kastanie, som ikke vil blive fældet, selvom det ikke er en hjemmehørende træart.

I relation til den naturlige hydrologi arbejdes der på, at konvertere ca. 30 ha lavere liggende arealer yderligere til vådere arealer / sø. Hvis det resulterer i, at for skovgæsterne vigtige skovveje eller stier oversvømmes, vil der blive etableret nye veje/stier, så man fortsat kan komme rundt i skoven.

Naturstyrelsen blev opfordret til at styrke formidlingen om skoven / urørt skov og biodiversitet.